



Yttrande över motion

Dnr 19KS149-3
2019-05-28

Kommunstyrelsen

Caroline Engberg
Telefon 026-17 81 36
caroline.engberg@gavle.se

Yttrande - Motion Vänsterpartiet (V) - Gör Gävle till en MR-kommun (mänskliga rättigheter)

Beskrivning av ärendet

Vid Kommunfullmäktiges sammanträde den 21/3 2019 § väcktes motionen Gör Gävle till en MR kommun av Gin Akgul Hajo, Tord Fredriksen, Isabella Bexell, Kristina Sjöström, Owe Hellberg och Charlotta Lagander, Vänsterpartiet Gävle.

Motionen remitterades till kommunstyrelsen för beredning och Enheten för social hållbarhet, Styrning och stöd, har beretts möjlighet att yttra sig runt motionen.

Vänsterpartiet menar att Gävle kommun genom ett systematiskt arbete med mänskliga rättigheter baserat på den plattform som SKL tagit fram ytterligare ska utveckla arbetet med mänskliga rättigheter och med det bli en MR-kommun

Vänsterpartiet yrkar att:

- Gävle kommun inleder ett arbete utifrån den plattform som Sveriges Kommuner och landsting antagit för att bli en MR-kommun rubricerad motion.

Bakgrund

Arbetet med säkerställandet av mänskliga rättigheter bedrivs inom ramen för uppdraget hos olika myndigheter i Sverige där exempelvis Myndigheten för delaktighet, Jämställdhetsmyndigheten, Barnombudsmannen, Diskrimineringsombudsmannen och Forum för levande historia är några av dessa. Sveriges Kommuner och Landsting har under 2017 utvecklat en plattform för policy- och verksamhetsutveckling i syfte att stärka det lokala och regionala arbetet. Tanken med plattformen är att den ska kunna fungera som en utgångspunkt, utvecklingsverktyg och uppslagsverk när ledningen i politik och förvaltning vill beskriva det egna arbetet med mänskliga rättigheter.



SKL konstaterar att det pågår mycket bra arbeten inom kommuner och regioner som inte benämns i termer av mänskliga rättigheter¹. Dessutom pågår ett aktivt arbete inom kommuner och regioner inom ramen för FN:s globala mål för hållbar utveckling, Agenda 2030 som till stor del syftar till att förverkliga de mänskliga rättigheterna.

I Sverige har Lunds kommun varit först ut att betraktas som den första MR-kommunen i landet. Där har ett formellt politiskt beslut fattats om att benämna sig som MR-kommun, och där har även arbetet påbörjats med att integrera ett MR-perspektiv i sina verksamheter. Det formella politiska beslutet betraktas som en avsiktsförklaring och ambition för ett pågående utvecklingsarbete.

Utöver Lunds arbete har vissa kommuner och regioner uttalat ambitionen att så snart som möjligt utropa sig till MR-kommun/region. Bland dessa finns bl.a. Linköping, Uppsala, Piteå, Mölndal, region Kronoberg och region Jönköpings län.

Inom ramen för plattformen för mänskliga rättigheter driver SKL ett antal utvecklingsprojekt. De anordnar bland annat nätverk och utbildningsprogram inom mänskliga rättigheter. SKL har även inom ramen för plattformen sammanställt ett dokument som beskriver olika exempel på med mänskliga rättigheter arbeten inom kommuner och regioner, ”75 exempel på MR arbete”.

Det lokala arbetet

Inom ramen för plattformen har delprojekt bedrivits där Gävle kommun medverkat mellan november 2015 och februari 2017. Det projektet avsåg *Mänskliga rättigheter i styrning och ledning*² och är integrerat i Gävle kommuns Sociala hållbarhetsprogram och har också utmynnat i tabellen ”MR” på Kolada.se som är en databas där nyckeltal samlas för kommuner och landsting.

Arbetet med att säkerställa mänskliga rättigheter är centralt och nåt som behöver genomsyra det arbete som bedrivs inom Gävle. I det sociala hållbarhetsprogrammet 17KS453, som antogs i Kommunfullmäktige i december 2018, är mänskliga rättigheter integrerat och har ett eget program mål. Indikatorerna i programmet stämmer överens med de som är framtagna i SKL's delprojektet *MR i styrning och ledning*. Det pågår utvecklingsarbeten som är utformade utifrån ett rättighetsperspektiv där ex Romska inkludering är ett sådant exempel. Arbetet med att säkerställa barnkonventionen och bevaka barnens rättigheter har legat till grund för hur Gävle kommun skapar delaktighet och reellt inflytande och att barnets perspektiv är tillvarataget. SKL konstaterar att ”*mycket bra arbete gör redan,*

¹

<https://skl.se/demokratiledningstyrning/manskligarattigheterjamstallldhet/mrkommunregionplattform/75exempelpamrararbete.26209.html>

² <https://webbutik.skl.se/sv/artiklar/manskliga-rattigheter.html>

ibland utan att nämnas i termer av mänskliga rättigheter". Det stämmer överens med arbeten som är liknande som Gävle kommun genomför och genomfört, men utan att lägga en inramning av mänskliga rättigheter utan istället använt termen social hållbarhet. Några exempel som genomförs i Gävle och som också återfinns i dokumentet är Mentorer i våldsprevention, Samråd för Romsk inkludering, Fristad för hotade kulturarbetare, Språkstöd och delaktighet för att nämna några.

I det sociala hållbarhetsprogrammet är Agenda 2030 och mänskliga rättigheter integrerat. Programmet har också, enligt uppdrag från kommunstyrelsen, integrerat de tidigare programmen såsom Folkhälsa, Tillgänglighet, Barn och Ungdomsprogrammet och Program för Nationella minoriteter. Även de olika handlingsplanerna kopplat till Integration, och En kommun fri från våld är integrerade. Perspektiven berikar och stärker varandra och utgör den sociala hållbarheten.

Genom att systematiskt arbeta utifrån det sociala hållbarhetsprogrammet och åstadkomma en uthållighet i arbetet med dess målområden, bedöms arbetet med mänskliga rättigheter att säkerställas. Det är dock av vikt att följa utvecklingen och resultaten i Lund och övriga kommuner och Regioner som utnämns till MR kommuner/ MR regioner. Det kan medföra att frågeställningen om att bli en MR kommun åter kan bli aktuell.

Caroline Engberg
Enhetschef Social hållbarhet och säkerhetsenheten
Administrativa avdelningen
Styrning och stöd